

เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ
โครงการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบบูรณาการภารกิจ
ด้วยกระบวนการแผนชุมชน

ชุดความรู้เรื่อง
การบูรณาการภารกิจด้วยกระบวนการแผนชุมชน

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วม
ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชน
โทร ๐๒๒๔๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๕๑๒๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
หลักคิดและความสำคัญของแผนชุมชน	3
นโยบายและแนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น	5
การแปลงนโยบายและแนวทางสู่การปฏิบัติ	7
เทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	12

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
หลักคิดและความสำคัญของแผนชุมชน	3
นโยบายและแนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น	5
การแปลงนโยบายและแนวทางสู่การปฏิบัติ	7
เทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	12

หลักคิดและความสำคัญของแผนชุมชน

๑. อะไรคือแผนชุมชน

แผนชุมชน แผนชีวิตชุมชน แผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง หรือแผนพัฒนาหมู่บ้าน เป็นคำที่อาจเรียกต่างกันแต่โดยลักษณะของที่มา กระบวนการและจุดมุ่งหมายแล้วไม่ได้มีความแตกต่างกัน และเพื่อที่จะให้เข้าใจตรงกันในที่นี้ขอใช้คำว่า แผนชุมชน

แผนชุมชน เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนโดยเกิดจากกิจกรรมการพัฒนาที่คนในชุมชนมีการรวมตัวกันเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทำให้เห็นถึงสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน จัดทำเป็นแผนขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเองให้เป็นไปตามที่ต้องการ โดยยึดหลักการพึ่งพาตนเองอย่างสอดคล้องกับภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก

๒. ความสำคัญของแผนชุมชน

๒.๑ ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

แผนชุมชนเป็นเครื่องมือสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา 87 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชนโดยมีแนวทางพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยกระบวนการแผนชุมชนในเรื่องการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างครบวงจร คือ จัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกำหนดแนวทางและกิจกรรมการพัฒนาของชุมชนที่ยึดหลักการพึ่งพาตนเองด้วยศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น พัฒนาความต้องการของชุมชนให้เป็นแผนชุมชนไปเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนอื่นๆ ตามความเหมาะสม โดยกำหนดบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนชุมชนมาประกอบการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาท้องถิ่น

และผลักดันการดำเนินงานภายใต้แผนชุมชนให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของที่นำไปสู่การพัฒนาชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นโดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

การกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น พิจารณาจากอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จังหวัด นโยบายผู้บริหารที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น และแผนชุมชน โดยในการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกินศักยภาพของชุมชนที่จะดำเนินการได้เองมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๒ ความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน

(๑) เป็นเครื่องมือการค้นหาค้นหาตนเอง กระบวนการของแผนชุมชนที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนท้องถิ่น ทำให้คนในชุมชนท้องถิ่นเห็นถึงสภาพสถานะที่แท้จริงชุมชนท้องถิ่น ทั้งสภาพพื้นที่ ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ที่ทำให้เกิดการยอมรับตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

(๒) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน กระบวนการของแผนชุมชนที่สมาชิกในชุมชนต้องร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูล ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกำหนดปัญหาความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการที่จะทำงานร่วมกันของคนในชุมชน และนำไปสู่การยอมรับกฎเกณฑ์กติกาของการอยู่ร่วมกันในชุมชนท้องถิ่น

(๓) เป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กระบวนการของแผนชุมชนที่ยึดหลักการพึ่งพาตนเอง มาสกว่าที่จจะรอความช่วยเหลือจากภายนอกเป็นหัวใจสำคัญของหลักการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เป็นพื้นฐานของการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

นโยบายและแนวทางการสนับสนุน การขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น

๑. นโยบายกระทรวงมหาดไทย

จากหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๙๑.๔ /ว ๘๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นและจังหวัดแบบบูรณาการ ที่กระทรวงมหาดไทยมีถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดสาระสำคัญของแนวนโยบายและแนวทางการดำเนินงานไว้ดังนี้

กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกหมู่บ้าน ชุมชน มีการจัดทำแผนชุมชน และพัฒนาคุณภาพแผนชุมชน สำหรับเป็นรากฐานและแนวทางการพัฒนาภายใต้กระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาจังหวัด ด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งหน่วยงานในส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาชนและภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง โดยยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง ประชาชนเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน ด้วยการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรอำนวยการบูรณาการแผนชุมชนในระดับตำบลและเทศบาล

หลักการสำคัญประกอบแนวทางการดำเนินงาน

(๑) ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรอำนวยการบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำและทบทวน ปรับปรุงแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน ชุมชน และตำบล โดยมีคณะทำงานระดับตำบลที่มีหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานบูรณาการกำหนดการจัดทำกลไกการดำเนินงานและรูปแบบของแผนชุมชนให้ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาจัดตั้งงบประมาณในการสนับสนุนให้เกิดกระบวนการจัดทำ ทบทวนปรับปรุงแผนชุมชนเป็นประจำทุกปี โดยอาจพิจารณาอุดหนุนงบประมาณให้กับคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน หน่วยงาน องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ ที่มีความชำนาญดำเนินการแทนได้

(๓) ใช้กลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการชุมชน เป็นกลไกหลักในการดำเนินงานระดับหมู่บ้าน ชุมชน ใช้ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล สภาองค์กรชุมชน หรือกลไกภาคประชาชนอื่นในระดับตำบลที่เหมาะสม เป็นกลไกบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล หรือเทศบาล

(๔) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความรู้ ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และผู้นำองค์กรภาคประชาชนอื่น ในระดับหมู่บ้าน ชุมชน และตำบล ให้สามารถเป็นแกนนำการพัฒนาที่เข้มแข็ง และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือภาคประชาชนในการพัฒนาจังหวัด

(๕) ให้ส่วนราชการที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในการสนับสนุน การจัดทำแผนชุมชนในระดับท้องที่ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้จังหวัดส่งเสริม สนับสนุน ให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ เพื่อให้มีการจัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผนชุมชนให้ครบทุกหมู่บ้าน ชุมชน และจัดให้มีกระบวนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล เทศบาล ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

๒. กระบวนการบูรณาการแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น

การนำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นมีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) เทศบาลตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนกระบวนการแผนชุมชนระดับท้องถิ่นที่มีหน่วยงาน องค์กร ผู้นำภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการ และมีแผนการดำเนินงานร่วมกัน

(๒) เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการตามข้อ (๑) สนับสนุนให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชน จัดให้มีเวทีประชาคม ทบทวน ปรับปรุงแผนชุมชนให้ครอบคลุมมิติการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน ชุมชน โดยใช้ข้อมูลหมู่บ้าน ชุมชน จปฐ. กชช.2 ค ประกอบการดำเนินงาน

(๓) เทศบาลตำบล อบต. และคณะกรรมการตามข้อ (๑) สนับสนุนให้ ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (คอช.ต.) และ สภาองค์กรชุมชนตำบล(สอช.) (ถ้ามี) ร่วมกับแกนนำแผนชุมชนในหมู่บ้าน ชุมชน จัดเวทีประชาคมระดับเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล บูรณาการแผนชุมชนระดับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีมิติการพัฒนาอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล นำโครงการ/กิจกรรม จากแผนชุมชนที่เกิดจากเวทีประชาคมตามข้อ(๓) ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ตามลำดับความสำคัญ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของปีถัดไป

(๕) โครงการ/กิจกรรม ในแผนชุมชนที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของปีถัดไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ได้รับการบรรจุไว้ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณของเทศบาลตำบล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล ในปีถัดไป

การแปลงนโยบายและแนวทางสู่การปฏิบัติ

๑. การจัดตั้งคณะทำงานสนับสนุนกระบวนการแผนชุมชนระดับท้องถิ่น

๑.๑ องค์ประกอบคณะทำงาน

- (๑) นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นประธาน
- (๒) รองนายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่นที่นายกมอบหมาย เป็นรองประธานคณะทำงาน
- (๓) กำนัน เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
- (๔) พัฒนาการอำเภอหรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน
- (๕) ท้องถิ่นอำเภอหรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน
- (๖) ประธานศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล เป็นคณะทำงาน
- (๗) ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล (ถ้ามี) เป็นคณะทำงาน
- (๘) ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน เป็นคณะทำงาน
- (๙) ผู้นำภาคประชาชน ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะทำงาน
- (๑๐) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย เป็นคณะทำงานและเลขานุการ
- (๑๑) บุคลากรที่รับผิดชอบด้านแผนพัฒนาท้องถิ่น และด้านพัฒนาชุมชนของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ อำนาจหน้าที่

- (๑) กำหนดรูปแบบ วิธีการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน องค์กร ผู้เกี่ยวข้อง
- (๒) กำหนดแผนการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น
- (๓) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดกระบวนการดำเนินงานร่วมกันในระดับพื้นที่
- (๔) ติดตาม ผลการดำเนินงาน
- (๕) ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของคณะทำงานและอำนาจหน้าที่ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีคณะทำงาน

เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน เกิดกระบวนการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่ต่างก็มีหน้าที่ในการสนับสนุนกระบวนการแผนชุมชน และเกิดผลในการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การปฏิบัติทั้งท้องถิ่นและหน่วยงาน

เทคนิควิธีการเชิญผู้แทนหน่วยงานมาเป็นคณะกรรมการ

กรณีผู้แทนหน่วยงานระดับอำเภอ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหนังสือถึงหน่วยงานนั้นๆ เพื่อขอเชิญหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้แทนเป็นคณะกรรมการ

กรณีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์กรภาคประชาชนอื่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือถึงเจ้าตัวโดยตรง

โดยก่อนการจัดทำหนังสือเชิญ อาจใช้วิธีการพูดคุยก่อนล่วงหน้า

๒. การจัดทำแผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน เป็นการกำหนดขั้นตอนการทำงานตามลำดับก่อนหลัง โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย

- ทำอะไร (กิจกรรม)
- ทำที่ไหน (พื้นที่)
- ทำเมื่อไหร่ (ระยะเวลา)
- ใครรับผิดชอบอย่างไร

๓. การทบทวนปรับปรุงแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน

๓.๑ ทำไมต้องทบทวน ปรับปรุงแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน

(๑) เพื่อทบทวนสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อชุมชนทั้งทางด้านดี และไม่ดี ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งที่เกิดจากภายในหมู่บ้าน ชุมชนของตนเอง และมาจากภายนอกที่เป็น การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ประเทศ จังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น ซึ่งชุมชนต้องปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น

(๒) เพื่อทบทวนการพัฒนาในปีที่ผ่านมาว่า ปัญหา และความต้องการของหมู่บ้าน ชุมชน มีอะไรได้รับการแก้ไข และพัฒนาไปแล้วบ้าง และส่งผลการเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนอย่างไร หรือหมู่บ้าน ชุมชนมีเรื่องอะไรใหม่ๆ ที่ต้องแก้ไข และพัฒนาเพิ่มเติม

(๓) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการแผนชุมชน โดยนำระบบข้อมูลครัวเรือน และข้อมูลชุมชนเข้าสู่การวิเคราะห์ การขยายขอบข่ายของข้อมูลที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมมิติการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการในการบริหารและพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

(๔) เพื่อกำหนดเป็นสัญญาประชาคมร่วมกันในแต่ละปี ว่าใครต้องทำอะไร ในกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

๓.๒ ใครต้องทำหน้าที่ในการทบทวนปรับปรุงแผนชุมชน

(๑) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลตำบลที่มีคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชนเป็นคนเดียวกัน ใช้คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นแกนหลัก ร่วมกับผู้นำกลุ่มองค์กรอื่นๆ ในระดับหมู่บ้าน หรืออาจใช้กลไกอื่นๆ ที่จำเป็น

(๒) กรณีเทศบาลตำบล ที่มีคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชนเป็นคนละคน พิจารณาใช้ทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชน และผู้นำกลุ่มองค์กรอื่นๆ ในระดับหมู่บ้าน ชุมชน เป็นกลไกการดำเนินงาน

เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล คณะทำงานสนับสนุนกระบวนการแผนชุมชน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ให้การสนับสนุน

๓.๓ ขั้นตอนกระบวนการดำเนินงาน

กรณีที่ ๑ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล อาจใช้วิธีจัดเวทีรวมทุกหมู่บ้านในสถานที่ประชุมขนาดใหญ่แล้วแยกกลุ่มดำเนินงานตามจำนวนหมู่บ้าน ชุมชน

กรณีที่ ๒ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล อาจสนับสนุนให้จัดเวทีประชาคมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้านหรือชุมชน

(๑) จัดเวทีที่ ๑

(๑.๑) ทบทวนสถานการณ์ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา

(๑.๒) ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของหมู่บ้าน ชุมชน

(๑.๓) ทบทวนวิสัยทัศน์ แนวทางการพัฒนา โครงการ กิจกรรมที่จะต้องดำเนินงานให้ครอบคลุมมิติการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑.๔) จัดลำดับความสำคัญของโครงการกิจกรรมที่จะขอรับงบประมาณจากเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล และงบประมาณพัฒนาจังหวัด

(๑.๕) จัดทำร่างแผนชุมชนเพื่อนำเสนอต่อประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน

(๒) จัดเวทีที่ ๒ โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชนนำร่างแผนที่ได้จากเวทีที่ ๑ กลับหมู่บ้านชุมชนเพื่อฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนในหมู่บ้านชุมชน

เทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล อาจใช้วิธีการอื่นที่สอดคล้องกับสภาพการในพื้นที่ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการยอมรับร่วมกันของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ

๔. การจัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับเทศบาล หรือตำบล

๔.๑ ทำไมต้องมีเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับเทศบาล หรือตำบล

(๑) เพื่อให้แกนนำการพัฒนาจากทุกหมู่บ้านมองภาพปัญหาความต้องการในการพัฒนาในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใหญ่กว่าหมู่บ้านของตน

(๒) ต้องการให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่มาร่วมกันวิเคราะห์ตัวตน(SWOT) กำหนดจุดหมายปลายทาง(วิสัยทัศน์) และร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล (พันธกิจ)